

Bruselj, 24.8.2020
COM(2020) 469 final

2020/0222 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

**o dodelitvi začasne podpore Španiji na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev
tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Španija je 3. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE. Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala s španskimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, ki ga je povzročila pandemija COVID-19, neposredno povezano s skrajšanim delovnim časom za zaposlene, podobnimi shemami, ki so posebej namenjene samozaposlenim in delavcem v turističnem sektorju, ter nadomestili za bolniško odsotnost za delavce, okužene s COVID-19. Pomoč se nanaša na:

- (a) nadomestilo plače v višini do 70 % osnovne plače za zaposlene, ki so na čakanju v okviru sheme skrajšanega delovnega časa „ERTE“ („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“). Nadomestilo je omejeno na največ 1 098,09 EUR na mesec, kar se lahko poveča na 1 254,96 EUR na mesec oziroma 1 411,83 EUR na mesec, odvisno od števila vzdrževanih otrok upravičenca;
- (b) popolno ali delno oprostitev prispevkov za socialno varnost, odvisno od velikosti delodajalca in meseca v letu, v zvezi z zaposlenimi, vključenimi v shemo „ERTE“. Oprostitev pomeni izpad prihodkov za vlado, ki se za namen izvajanja Uredbe Sveta 2020/672 lahko šteje za enakovrednega javnofinančnim odhodkom;
- (c) nadomestilo za „prenehanje dejavnosti“ (tj. začasno prenehanje samozaposlitvene dejavnosti delno ali v celoti) ter s tem povezano oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost. Ukrep zagotavlja mesečna plačila, pogoj pa je, da so podjetja ustavila dejavnost ali se je njihov promet zmanjšal za več kot 75 %, če dejavnost še vedno opravljajo;
- (d) nadomestilo za „stalne sezonske delavce“ v turističnem sektorju, ki se ob predvidenem času niso mogli vrniti na delo;
- (e) oprostitev plačevanja prispevkov za socialno varnost za delodajalce (v višini 50 %) v podporo „ohranitvi delovnih mest v turističnem sektorju“ v času izrednih razmer in po tem, pri čemer se ohrani minimalna raven socialne zaščite za več kategorij delavcev. V povprečju so skupni mesečni odhodki in število oseb, za katere so podjetja prejela subvencije, ustrezali povprečnim izdatkom na osebo na mesec v višini približno 192 EUR;
- (f) bolniška nadomestila za delavce, odsotne zaradi COVID-19 (bodisi delavci v preventivni izolaciji ali okuženi delavci). Ukrep je podoben shemi za nesreče pri delu (to pomeni, da so nadomestila višja in jih od prvega dneva odsotnosti plača Sklad za socialno varnost), pri čemer so nadomestila omejena na največ 75 % osnovne plače.

Španija je Komisiji predložila ustrezne informacije.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Španiji v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenim ukrepom.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSD)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta 2020/672.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ni bilo mogoče izvesti.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dodelitvi začasne podpore Španiji na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19¹ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Španija je 3. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, da bi dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in njegovih socialno-ekonomskih posledic za delavce.
- (2) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Španija sprejela za zaježitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, bodo po pričakovanjih zelo močno vplivali na javne finance. V skladu z napovedjo Komisije iz pomladi 2020 naj bi primanjkljaj sektorja država Španije do konca leta 2020 znašal 10,1 % bruto domačega proizvoda (BDP), dolg sektorja država pa 115,6 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2020 naj bi se BDP Španije v letu 2020 zmanjšal za 10,9 %.
- (3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile v Španiji. To je povzročilo nenadno in močno povečanje javnofinančnih odhodkov Španije, povezano s shemo skrajšanega delovnega časa, podobnimi shemami, ki so posebej namenjene samozaposlenim in delavcem v turističnem sektorju, ter v podporo ukrepom na področju javnega zdravja, kot je navedeno v uvodnih izjavah 4 do 9.
- (4) Natančneje, s „Kraljevo uredbo-zakonom 8/2020“, „Kraljevo uredbo-zakonom 11/2020“ in „Kraljevo uredbo-zakonom 24/2020“, kot so navedene v prošnji Španije z dne 3. avgusta 2020, je bilo uvedeno nadomestilo plače v višini do 70 % osnovne plače za zaposlene na čakanju v okviru sheme skrajšanega delovnega časa „ERTE“ („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“). Nadomestilo je omejeno na največ 1 098,09 EUR na mesec, kar se lahko poveča na 1 254,96 EUR na mesec oziroma 1 411,83 EUR na mesec, odvisno od števila vzdrževanih otrok upravičenca.
- (5) Organi so uvedli tudi popolno ali delno oprostitev prispevkov za socialno varnost, odvisno od velikosti delodajalca in meseca v letu, v zvezi z zaposlenimi, ki sodelujejo v shemi „ERTE“. Oprostitev pomeni izpad prihodkov za vlado, ki se za namen izvajanja Uredbe Sveta 2020/672 lahko šteje za enakovrednega javnofinančnim odhodkom;

¹ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

- (6) Za samozaposlene so organi uvedli nadomestilo za „prenehanje dejavnosti“ (tj. začasno prenehanje samozaposlitvene dejavnosti delno ali v celoti) ter s tem povezano oprostitvev plačila prispevkov za socialno varnost. Ukrep zagotavlja mesečna plačila, pogoj pa je, da so podjetja ustavila dejavnost ali se je njihov promet zmanjšal za več kot 75 %, če dejavnost še vedno opravljajo;
- (7) Uvedena so bila tudi mesečna plačila za „stalne sezonske delavce“ v turističnem sektorju, ki se zaradi izbruha COVID-19 niso mogli vrniti na delo ob predvidenem času, na podlagi „Kraljeve uredbe-zakona 15/2020“, kot je navedena v prošnji Španije z dne 3. avgusta 2020.
- (8) S „Kraljevo uredbo-zakonom 8/2019“, „Kraljevo uredbo-zakonom 12/2019“, „Kraljevo uredbo-zakonom 7/2020“ in „Kraljevo uredbo-zakonom 25/2020“, kot so navedene v prošnji Španije z dne 3. avgusta 2020, je bila uvedena oprostitvev plačila prispevkov za socialno varnost za delodajalce (v višini 50 %) v podporo „ohranitvi delovnih mest v turističnem sektorju“ v izrednih razmerah in po tem, pri čemer se ohrani minimalna raven socialne zaščite za več kategorij delavcev. V povprečju so skupni mesečni odhodki in število oseb, za katere so podjetja prejela subvencije, ustrezali povprečnim izdatkom na osebo na mesec v višini približno 192 EUR.
- (9) Končno, Španija je na podlagi „Kraljeve uredbe-zakona 6/2020“ in „Kraljeve uredbe-zakona 13/2020“, kot sta navedeni v prošnji Španije z dne 3. avgusta 2020, razširila bolniška nadomestila za delavce, ki so odsotni zaradi COVID-19 (delavci v preventivni izolaciji ali okuženi delavci). Ukrep je podoben shemi za nesreče pri delu (to pomeni, da so nadomestila višja in jih od prvega dneva odsotnosti plača Sklad za socialno varnost), pri čemer so nadomestila omejena na največ 75 % osnovne plače.
- (10) Španija izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Španija je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 23 803 573 600 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. Povečan znesek, neposredno povezan s shemo skrajšanega delovnega časa „ERTE“ in podobnimi ukrepi, ki so posebej namenjeni samozaposlenim in delavcem v turističnem sektorju, pomeni nenadno in močno povečanje zaradi skoraj takojšnjega in doslej največjega povečanja števila upravičencev, ki jih zajemajo navedene sheme, ter obsega s tem povezanih nadomestil v Španiji. Španija namerava 1 660 000 000 EUR povečanih odhodkov financirati iz skladov Unije.
- (11) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Španijo ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, ki je neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot tudi z uporabo zadevnih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki so bili uvedeni zaradi izbruha COVID-19, kot je opisano v prošnji z dne 3. avgusta 2020.
- (12) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Španiji pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19.
- (13) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 PDEU. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo v skladu s členom 108 PDEU obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.

- (14) Španija bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Španija izvršila navedene odhodke.
- (15) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Španije, pa tudi prošnji za finančno pomoč v skladu z Uredbo (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti. Zlasti je bil znesek posojila določen za zagotovitev skladnosti z bonitetnimi pravili, ki se uporabljajo za portfelj posojil, kot je določeno v Uredbi Sveta (EU) 2020/672 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Španija izpolnjuje pogoje iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672.

Člen 2

1. Unija da Španiji na voljo posojilo v znesku največ 21 324 820 449 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, dodeljene s tem sklepom, je 18 mesecev od prvega dne po začetku veljavnosti tega sklepa.
3. Komisija da Španiji na voljo finančno pomoč Unije v največ desetih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega obroka je lahko daljša od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V takih primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 ni presežena, ko so izplačani vsi obroki.
4. Prvi obrok se sprost ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
5. Španija plača strošek financiranja Unije iz člena 4 Uredbe (EU) 2020/672 za vsak obrok ter vse pristojbine, stroške in odhodke Unije, ki izhajajo iz financiranja.
6. Komisija odloča o obsegu in sprostitev obrokov ter velikosti tranš.

Člen 3

Španija lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) shemo skrajšanega delovnega časa „ERTE“ („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*“) za zaposlene, kot je določeno v Kraljevi uredbi-zakonu 8/2020 z dne 17. marca (poglavje II, členi 22–28), Kraljevi uredbi-zakonu 18/2020 z dne 12. maja in Kraljevi uredbi-zakonu 24/2020 z dne 26. junija (členi 1–7);
- (b) izredne ukrepe v zvezi s prispevki za socialno varnost za zaposlene, vključene v shemo ERTE, kot je določeno v Kraljevi uredbi-zakonu 8/2020 z dne 17. marca (poglavje II, členi 22–28), Kraljevi uredbi-zakonu 18/2020 z dne 12. maja in Kraljevi uredbi-zakonu 24/2020 z dne 26. junija (poglavje I, člen 4);
- (c) nadomestilo zaradi „prenehanja dejavnosti“ in s tem povezano oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost, kot je določeno v Kraljevi uredbi-zakonu 8/2020 z dne 17. marca (člen 17), ki je bila spremenjena s Kraljevo uredbo-zakonom 11/2020

z dne 31. marca (končna določba 1(8)) in s Kraljevo uredbo-zakonom 24/2020 z dne 26. junija (člen 8);

- (d) podporno shemo za „stalne sezonske delavce“, kot je določeno v Kraljevi uredbi-zakonu 15/2020 z dne 21. aprila (končna določba 8);
- (e) delno oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost za delodajalce v podporo „ohranitvi delovnih mest v turističnem sektorju“, kot je določeno v Kraljevi uredbi-zakonu 8/2019 z dne 8. marca, Kraljevi uredbi-zakonu 12/2019 z dne 11. oktobra, Kraljevi uredbi-zakonu 7/2020 (člen 13) z dne 12. marca in Kraljevi uredbi-zakonu 25/2020 (končna določba 4);
- (f) bolniška nadomestila za delavce, odsotne zaradi COVID-19, kot je določeno v Kraljevi uredbi-zakonu 6/2020 z dne 10. marca (člen 5) in Kraljevi uredbi-zakonu 13/2020 z dne 7. aprila (končna določba 1).

Člen 4

Španija do [*DATUM: 6 mesecev po datumu objave tega sklepa*] in nato vsakih 6 mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Španijo.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*